

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ¹

ФАКУЛЬТЕТ ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра германської філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Граматика емоцій: Лексичні і синтаксичні засоби вираження емоційних переживань»

Спеціальність²: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.04 Германські мови та
літератури (переклад включно)

Освітня програма:
Англійська мова і література, друга іноземна
мова, переклад

Рівень вищої освіти	бакалавр
Кафедра	германської філології
Факультет	германської філології і перекладу
Викладач	Пініч Ірина Петрівна , кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології
Статус дисципліни ³	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр ⁴	IV курс, I семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 год., у тому числі: практичні заняття 30 год. самостійна робота 60 год.
Мова викладання	англійська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс «Граматика емоцій: лексичні і синтаксичні засоби вербалізації емоцій» присвячений вивченню морфології і синтаксису емоцій і спрямований на розвиток умінь і навичок успішної етикетизованої емоційної комунікації в умовах кооперації та управління конфліктами. Серед об'єктів вивчення знаходяться вербальні стратегії тематизації емоційних переживань: лейбли емоцій та образне їх вираження, опис емоціогенних ситуацій. Особлива увага приділяється вербальному втіленню емоційних переживань у етикетних формулах демонстрації емоційно-оцінного ставлення у англомовному соціокультурному середовищі. Пріоритетним у вивченні дисципліни є розвиток лінгвістичних,

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Спеціальність / спеціалізація / ОП зазначаються за наявності.

³ Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

⁴ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

	загальнонаукових і соціально-особистісних компетенцій студентів у стійкій довгостроковій перспективі. Відповідно, у фокусі дисципліни знаходяться базові елементи і особливості політкультурної емоційної мовленнєвої поведінки, правил вербального втілення емоційних переживань у культурно-специфічній англомовній комунікації.
Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Метою цієї вибіркової дисципліни є ознайомлення студентів-філологів із специфікою емотивних мовних засобів англомовної лінгвокультури на позначення, а також на сприяння появі емоційних переживань. Вивченням дисципліни передбачено усвідомлення диференційних і інтегральних ознак категорій емоційності, емотивності і експресивності. У курсі опанування дисципліною запропоновано розгляд прагматичного аспекту емоційного мовлення у досягненні очікуваного перлокутивного ефекту, а також релевантності мовленнєвих виявів емоцій. Розгляд лінгвальних засобів політкультурної емоційної комунікативної поведінки мовців сучасного англомовного соціуму гарантують підвищення соціолінгвістичної бази знань студентів. Успішне засвоєння курсу забезпечує покращення комунікативної компетенції студентів у вияві емоційного інтелекту як у повсякденному, так і професійному спілкуванні.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	У результаті опанування курсом студент вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовує їх для організації ефективної міжкультурної комунікації; розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства. Демонструє вміння аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. Здійснює лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів, на основі сформованих умінь збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. Здійснює науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, вміє інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих

	різножанрових текстів. Вміє доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами. Володіє системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.
Компетентності⁵ <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	Завдання (навчальні цілі) дисципліни полягають у формуванні у студентів: інтегральної компетентності: - здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. загальних компетентностей: - здатності реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. - здатності зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовуючи різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. - здатності спілкуватися іноземною мовою. - здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях. - здатності до здійснення політкоректної та етичної комунікації іноземною мовою з представниками різних соціальних груп та

⁵ Формуються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

	національних культур, усвідомлюючи та поважаючи феномен мультикультурності як важливої ознаки сучасного світу. фахових компетентностей: - усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. - здатності використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. - здатності вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. - здатності до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). - здатності вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. - знання норм і правил увічливого спілкування в аспекті “чужої” (англомовної) культури, уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови, володіти знаннями про мовні реалії у нерозривному зв'язку з фоновими або екстралінгвістичними знаннями з різних історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних аспектів життя країн, мова яких вивчається - уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми з опорою на розуміння психологічних закономірностей психічного функціонування людини та міжособистісної комунікації, володіння знаннями про фізіологічні та психічні можливості організму під час практичних занять.
Види занять і їхній розподіл за годинами	практичні заняття 30 год
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Тема 1. Категоризації емоційних переживань у різних теоріях емоцій. Самостійна робота Складання ментальних мап для розрізнення критеріїв виокремлення емоційних переживань у різних теоріях емоцій. Тема 2. Тематизація емоцій – вербалізація емоційних переживань (emotion labeling and

emotion reporting). Словник емоцій і емотиви. Метафоричні засоби вираження емоційних переживань.

Самостійна робота

Аналіз фрагментів англомовних текстів художнього та епістолярного жанрів, жанрів народної творчості з метою виявлення номінацій та декларацій емоційних переживань комунікантів.

Тема 3. Лінгвальні засоби вираження невербальної і паравербальної маніфестації емоцій.

Самостійна робота

Якісний аналіз емоційної домінанти комерційної/соціальної реклами або фрагменту кінофільму/телесеріалу/анімаційного фільму: аудіальні, візуальні, кінетичні, тактильні і гаптичні засоби вияву емоцій.

Тема 4. Мовні і мовленнєві засоби емотивної експресії. Система експресивних мовних засобів: афективи, конотативи, потенціативи. Синтаксичні засоби афектації.

Самостійна робота

Змоделювати за допомогою використання експресивних мовних засобів медійний контент власного блогу.

Тема 5. Емоційна домінанта в організації тексту. Емотивність як засіб текстотворення. Самостійна робота

Підготувати груповий проект, вивчивши та проаналізувавши емотивну, експресивну і маніпулятивну функції текстів різножанрового характеру.

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Оцінювання всіх видів навчальної діяльності студентів здійснюється за національною 4-бальною шкалою:			
№	Види навчальної діяльності	Національ на 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновацій; завдання виконані за інноваційним рівнем складності
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки
		2	Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки
			Непідготовленість до заняття; невиконання завдань
			Відсутність на занятті
2.	Позааудиторна	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного

3.	(самостійна) робота		осмислення актуальних проблем лінгвостилістики, загальна філологічна та мовна компетентність
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.
			Невиконання завдань.
	МКР	5	90%–100% правильно виконаних завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, креативність в інтерпретації фрагментів тексту, 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми
		4	75%–89% правильно виконаних завдань, загалом правильне, але неповне розкриття теоретичної проблеми, стереотипність в інтерпретації фрагментів тексту, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми
		3	50%–74% правильно виконаних завдань, несистематизована, неаргументована, неповна відповідь на теоретичне запитання, недостатньо повна інтерпретація фрагментів тексту, 5–6 помилок щодо змісту або форми
		2	50% і нижче правильно виконаних завдань, неправильна відповідь на теоретичне запитання, невірна інтерпретація фрагментів тексту, 7 і більше помилок щодо змісту або форми
		0	Відсутність контрольної роботи

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з курсу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі: «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

- «відмінно» – 50 балів;
- «добре» – 40 балів;
- «задовільно» – 30 балів;
- «незадовільно» – 20 балів;
- Неявка на МКР – 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Розподіл рейтингових балів:

- За поточну навчальну діяльність – максимум 50 балів;

	- За модульну контрольну роботу – максимум 50 балів. Шкала оцінювання за ЄКТС: - A (відмінно) – 90–100 балів; - B (добре) – 82–89 балів; - C (добре) – 75–81 бал; - D (задовільно) – 66–74 бали; - E (задовільно) – 60–65 балів; - FX (незадовільно) – 59 балів і нижче. Студенти з 60 і більше балами отримують залік автоматично, а ті, хто має 59 і менше балів, складають залік. Якщо студент не виконав вимоги навіть під час заліку, він отримує «незараховано» та 0 балів у загальному рейтингу.
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Вивчення дисципліни базується на знаннях, попередньо отриманих в результаті опанування теоретичних та практичних навчальних дисциплін із відповідної спеціалізації: «Вступ до мовознавства», «Практична граматики англійської мови», «Лексикологія англійської мови». До початку курсу «Граматики емоцій: лексичні і синтаксичні засоби вираження емоційних переживань» студенти повинні : 1. Мати рівень незалежного користувача іноземною мовою, та вміти зв'язано і детально висловитись на широке коло тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти, описувати досвід, події, сподівання, мрії тощо. 2. Володіти базовим термінологічним апаратом з вивчених лінгвістичних дисциплін. 3. Знати магістральні лінгвістичні теорії, основні принципи та тенденції сучасного мовознавства. 4. Мати навички використання загальнонаукових і традиційних спеціальних методів лінгвістичних досліджень.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна та додаткова література: 1. Пініч, І.П. (2021). Сучасна лінгвістика емоцій: інтегральний підхід. <i>Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського</i>, 32 (71) №2. С.1-7. Available at: https://www.researchgate.net/publication/352252598_MODERN_LINGUISTICS_OF_EMOTIONS_AN_INTEGRAL_APPROACH 2. Пініч, І.П. (2022). Вербальний, соціо- та біогенетичний коди екстеріоризації емоцій: афективно-дискурсивний підхід. <i>Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки»</i>, 1 (23). С.142-152. Available at:

	https://www.researchgate.net/publication/361592922 _VERBAL_SOCIAL_AND_BIOGENETIC_CODES _OF_EMOTION_EXTERNALIZATION 3. Fiehler, R. (2002). How to Do Emotions with Words: Emotionality in Conversations. <i>The Verbal Communication of Emotions: Interdisciplinary Perspectives</i> / ed. R. Fussell. – Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. P.79–107. 4. Foolen, A. (2012). The relevance of emotion for language and linguistics. <i>Moving Ourselves, Moving Others: Motion and emotion in intersubjectivity, consciousness, and language</i> / A. Foolen, U. M. Lüdtke, T. P. Racine, J. Zlatev (eds.) Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing. P. 349-369. Available at: https://www.researchgate.net/publication/290827825 _The_relevance_of_emotion_for_language_and_linguistics 5. Jonson-Laird, P. N. & Oatley K. (1989). The language of emotions: An analysis of a semantic field. <i>Cognition and Emotion</i>, 3 (2). P. 81-123. Available at: https://www.researchgate.net/publication/247923590 _Oatley_K_The_language_of_emotions_An_analysis _of_a_semantic_field_Cognition_and_Emotion_32_81-123 6. Kövecses, Z. (2003). <i>Metaphor and emotion: Language, culture, and body in human feeling</i>. – Cambridge: Cambridge University Press. 7. Frijda, N. (1988). <i>The Laws of Emotion</i>. <i>American Psychologist</i>, 43 (5). P. 349-358. Available at: https://pdfs.semanticscholar.org/1bda/c26ba33a6a51907a095c002bd61e926b3866.pdf 8. Fussell, S. (2002). <i>The verbal communication of emotions: interdisciplinary perspectives</i> – Mahwah, NJ; London: Routledge. 9. Izard, C. (1991). <i>The Psychology of Emotions</i>. New York: Plenum Press. 10. Niemeier, S., & Dirven, R. (Eds.) (1997). <i>The Language of Emotions: Conceptualization, Expression, and Theoretical Foundation</i>. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing. Відеоматеріали: 1. https://www.youtube.com/watch?v=gaZDLOAg_Po 2. https://www.youtube.com/watch?v=0gks6ceq4eQ&ab_channel=TED 3. Why Do I Study Cross-Cultural Semantics of Love? Навчальна платформа: Microsoft Teams Інтерактивні ресурси Застосунок Reflect на платформі Microsoft Teams
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру під час вивчення навчального матеріалу. Він охоплює оцінювання:

аудиторної роботи (активність на заняттях, виконання практичних завдань);
самостійної роботи (аналіз текстів, дослідження, індивідуальні завдання);
модульних контрольних робіт (МКР) – проводяться наприкінці вивчення модуля і є обов’язковими для всіх студентів.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, позначаються «0».

Методи поточного контролю:

Оцінювання на кожному практичному занятті;
Оцінювання виконаних самостійних завдань;
Підсумкове виставлення середнього арифметичного бала за всі види діяльності за семестр.
Семестровий контроль здійснюється на основі семестрового рейтингового бала студента, який складається з:

Бала за поточну навчальну діяльність (максимум 50 балів);

Бала за модульну контрольну роботу (максимум 50 балів).

Студенти, які набрали 60 і більше балів, автоматично отримують залік без складання додаткового іспиту. Студенти з 59 і менше балами складають залік, за результатами якого можуть отримати оцінку або залишитися без заліку.

Підсумковий контроль (залік) проводиться у формі:

Усної відповіді на екзаменаційне питання;
Коментаря до письмового аналізу англомовного тексту.

Підсумковий контроль

Залік

Вибіркова дисципліна передбачає складання усного заліку згідно із наведеним нижче переліком питань.

Структура заліку включає усну відповідь на одне з наведених нижче питань та усний коментар до здійсненого попередньо письмового аналізу одного з англомовних текстів (перелік наводиться нижче).

Критерії оцінювання на заліку:

зараховано – повна, змістовна відповідь на питання заліку в адекватному мовленнєвому оформленні; глибокий, самостійний аналіз англомовного тексту з опорою на методику якісного аналізу емоційної тональності тексту; наявність письмового аналізу тексту;

не зараховано – неповна, поверхнева відповідь на питання заліку (або її відсутність) зі значною кількістю мовних помилок; поверхневий аналіз англomовного тексту без опори на методику якісного аналізу емоційної тональності тексту; відсутність письмової інтерпретації тексту

Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів – А (відмінно)

82 – 89 балів – В (добре)

75 – 81 бал – С (добре)

66 – 74 бали – D (задовільно)

60 – 65 бали – E (задовільно)

59 балів і нижче – FX (незадовільно)

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік, і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – за шкалою ЄКТС, а у відомості обліку успішності в графі «Кількість балів за 100-бальною шкалою» виставляється 0 балів.

Перелік питань до заліку:

1. Emotions as an object of linguistics.
2. The problem of categorizing emotions.
3. The dictionary of emotions
4. Emotion terms: nominal, adjectival, and verbal forms.
5. Main verbal strategies of emotion thematization.
6. Emotion labeling and emotion reporting.
7. Emotion manifestation in non-verbal means of communication.
8. Emotion manifestation in paraverbal means of communication.
9. Emotion thematization in figurative expressions and emotion metaphors.
10. Emotion display in modifying language means (hedges, intensifiers).

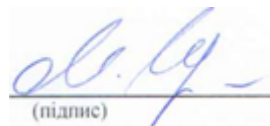
11. Attitudinally marked vocabulary: ethical modality and aesthetical modality.
12. Emotiveness, emotionality and expressiveness.
13. Emotive language and emotional appeal.
14. Morphological expressive means.
15. Emotive lexical units with denotative emotiveness, optional emotiveness, and potential emotiveness.
16. Emotives, affectives, potentiatives.
17. Emotive syntax: ellipsis, parcellation, back-shifting and inversion, exclamation, clefting, pseudo-clefting.
18. Interjections and ideophones.
19. Phraseological units of negative emotional state.
20. Phraseological units of positive emotional state.

Перелік текстів для письмового аналізу

1. "The letters of Queen Victoria: a selection from Her Majesty's correspondence between the years 1837 and 1861 : published by authority of His Majesty the king. Available at:
"https://archive.org/stream/lettersofqueenvi01victuoft/lettersofqueenvi01victuoft_djvu.txt
2. Newspaper articles of UK Newspapers Online Available at:
https://www.thebigproject.co.uk/news/#.XlrH-HFR200
3. Popular classic English literature. Available at:
https://www.gutenberg.org/ebooks/

Затверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 1 від «01» серпня 2024 р.

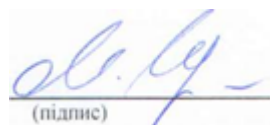
Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 12 від «29» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М.О.
(ім'я, прізвище)